

NL/EN

METROPOLIS M

Fotoboeken
Christopher Williams
James Beckett
Michel Houellebecq
Waarom tekenen?

Hedendaagse kunst /
Contemporary Art
N° 2-2011 - € 10
april / mei

FALEN

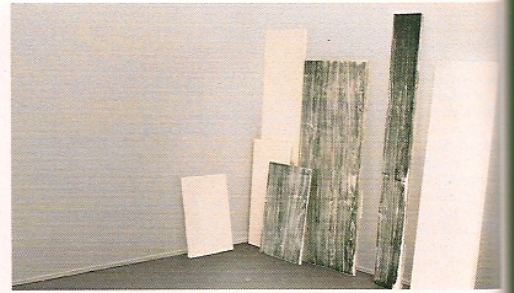
BP 8710966-963791

01102

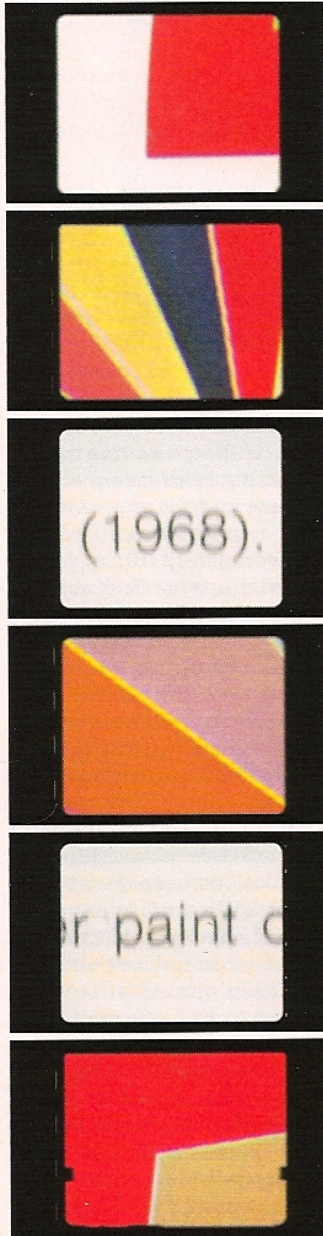
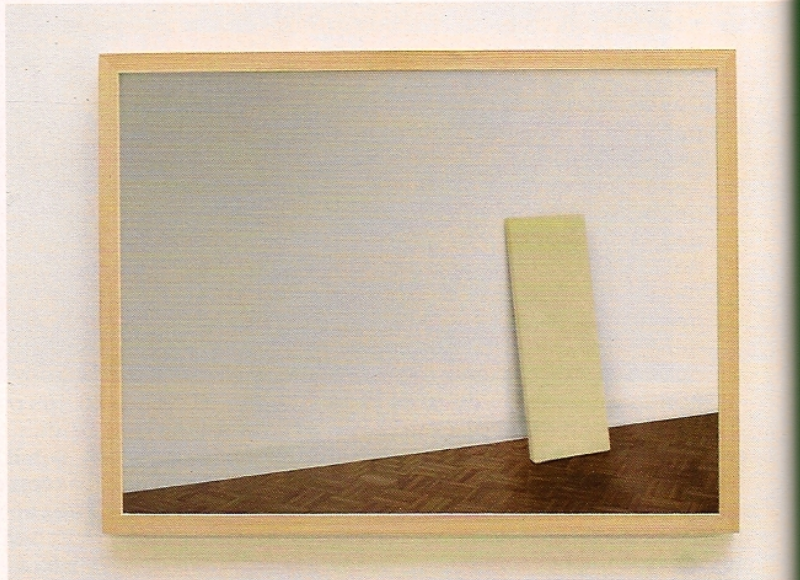
Jean-Baptiste Maitre, *Not Necessarily Words*, 2010, detail, productie Rijksakademie / Pieter Kemmink

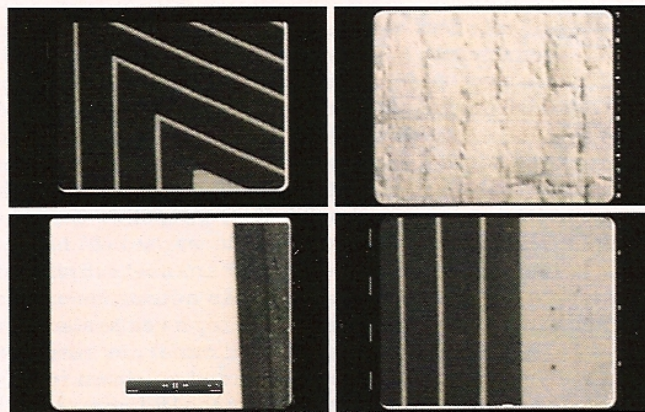
Jean-Baptiste Maitre, *Plywood as Media*, 2008

Jean-Baptiste Maitre, *Untitled Photographs of Sculpture (N° 4)*, 2008

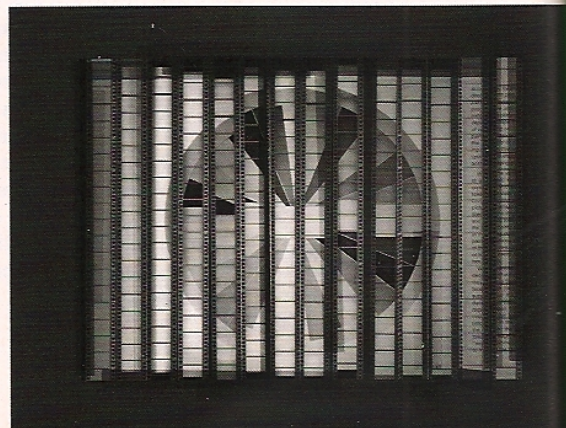

Jean-Baptiste Maitre, *Shaped Cinema (Motion Film)*, 2010, stills uit film, 13 min.

Jean-Baptiste Maitre, *Shaped Cinema (Contact Print N° 1)*, 2010, 60 x 80 cm

Jean-Baptiste Maitre, *Shaped Cinema (Motion Film)*, 2010, stills uit film, 13 min.

Jean-Baptiste Maitre

Jonge Franse kunstenaar brengt afgeleide reconstructions van minimal art.

door Tessa Verheul

Hoewel hij in verschillende media werkt, van fotografie en film tot installatie, omschrijft Jean-Baptiste Maitre (1978) zichzelf als fotograaf. Maitre studeerde fotografie in Parijs en werkte enige tijd als (fotografisch) ontwerper bij een reclamebureau. De afgelopen jaren verbleef hij achtereenvolgens aan de Jan van Eyck Academie in Maastricht en de Rijksakademie in Amsterdam.

Untitled Photographs of Sculptures (2008) is een vijfdelige fotoserie van minimalistische houtsculpturen in de vorm van planken, elk geplaatst in een typisch museale setting (houten vloer, witte muur). Op de vijf werken is overduidelijk een rasterprint met houtmotief aangebracht. Maitre speelt hier met de illusie van het materiaal. Wie deze serie bekijkt, zou denken dat het foto's zijn uit een tentoonstellingscatalogus, maar Maitre ontwierp zowel de sculpturen als de museumruimte digitaal. Later vormden de foto's het uitgangspunt voor de sculpturen onder de titel *Plywood as Media* (2008), die verwarrend genoeg dus een kopie zijn van het digitale origineel.

Een ander voorbeeld van Maitres formalistische aanpak, waarin hij speelt met de illusoire eigenschappen van het materiaal, is *Not Necessarily Words* (2010), een installatie waarbij de tekst met gele neonlichtletters op de muur lijkt te zijn aangebracht. Het zijn echter geen tl-buizen, maar replica's van keramiek die lijken te schijnen, maar dat niet werkelijk doen.

Dit vraagstuk van originaliteit beperkt zich bij Maitre niet alleen tot zijn materiaalgebruik. Ook eigent hij zich expliciet de herkenbare, minimalistische vormtaal van Dan Flavin, Frank Stella en Bruce Nauman toe. Zo bestaat de installatie *Dan Around* (2009) uit een Flavin-achtig arrangement van tl-buizen, maar dan, wederom, van keramiek. De zesdelige serie *Shaped Cinema (Contact Prints)* (2010) is een directe *appropriation* van het werk van Stella. Maitre kopieerde via een ingewikkeld drukproces de schilderijen van Stella en de catalogusteksten erover van toenmalig MoMA-conservator William Rubin op een reeks filmrollen. De filmrollen doen denken aan een montagekamer of een doka, maar hebben niets met cinema te maken. *Shaped Cinema (Contact Prints)* is een uitgekledede versie van het medium: film zonder camera, zonder montage en zonder projectie, maar enkel als drager. Het is fotografie vermomd als film.

De filmvariant van dit werk, getiteld *Shaped Cinema (Motion Film)* (2010), gaat een stap verder. Maitre monteerde de filmrollen van *Shaped Cinema (Contact Prints)* tot een dertien minuten durende projectie. Stella's *Shaped Paintings*, waarin schilderkunst een driedimensionale, sculpturale vorm kreeg, wordt naar bewegend beeld vertaald en krijgt hierdoor een extra dimensie: tijd. Het is hier dat Maitre er echt in slaagt om zijn verwijzingen naar kunstenaars uit de jaren zestig en zeventig te vertalen in een nieuw experiment. Maitre borduurt voort op hun methodologie, zonder enige restrictie. Waar Stella met zijn gevormde doeken de rigide geometrische vorm van zijn schilderijen benadrukt, worden in *Shaped Cinema* die vormen juist gedeconstrueerd. Hoewel Maitres aanpak door de fragmentarische projectie enorm lijkt te verschillen van die van Stella, is zijn uitgangspunt hetzelfde: puur gericht op de vorm. *Shaped Cinema (Motion Film)* toont dan ook overeenkomsten met de structuralistische cinema van tijdgenoten van Stella zoals Stan Brakhage, afgezien van het feit dat het ook steeds verwijst naar het oorspronkelijke werk.

Kunnen dergelijke experimenten eindeloos worden doorgevoerd zonder hun betekenis te verliezen? Maitre verwijst zelf naar 'entropie', een term uit de thermodynamica die staat voor de mate van wanorde in een gesloten systeem, en specifiek de interpretatie van deze term door Robert Smithson. Smithson stelde dat het afgebokene ruimte biedt voor iets nieuws; het is een voortdurende transformatie naar een nieuwe vorm. Niet voor niets neemt Maitre een reproductie van Stella uit een catalogus en een vage herinnering aan het werk van Flavin als uitgangspunten voor zijn installaties, en niet de originele kunstwerken. Het zijn deze subtiele, continue verschuivingen in vorm en betekenis die zijn werk het beste typeren. Het is een spel met originelen die eigenlijk al niet meer bestaan.

Tessa Verheul is kunst- en filmhistoricus, Amsterdam

Maitres werk is te zien in:

- *LightBox* (filmprogramma)
Centre Pompidou, Parijs (FR)
1 t/m 30 april
- *Salon de Montrouge 2011*
La Fabrique, Montrouge (FR)
5 mei t/m 1 juni

www.jbmaitre.com

Alle foto's courtesy de kunstenaar en
Martin van Zomeren, Amsterdam